

شماره سند: 1

تاریخ ابلاغ: 99/4/17

بسمه تعالی

آیین نامه داخلی برنامه آموزش به بیمار

تدوین: خانم نسرین مرادی کارشناس سلامت اداره پرستاری

تاییدکننده نهایی: خانم دکتر سیده فاطمه قاسمی رئیس اداره پرستاری

اسفند ۱۳۹۹

تعریف فرایند آموزش به بیمار:

آموزش به بیمار؛ فرآیندی است بیمارمحور و در برگیرنده تمامی فعالیت های آموزشی است که برای کمک به بیمار و خانواده اش برای تصمیم گیری آگاهانه در مورد بیماری و کسب مهارت های خودمراقبتی صورت میگیرد ، هدف اصلی از آموزش به بیمار در گیر کردن افراد در امر مراقبت از خود به منظور افزایش کیفیت خدمات ارائه شده و ارتقای سطح سلامت است .

مراحل فرایند آموزش به بیمار:

- بررسی (شناسایی نیازهای یادگیری)
- تشخیص پرستاری
- برنامه ریزی
- اجرا و ارزشیابی

انواع کارگروه‌های آموزش به بیمار:

- کارگروه آموزش به بیمار ستادی
- کارگروه آموزش به بیمار بیمارستانها

اعضای کارگروه آموزش به بیمار ستادی:

- رئیس اداره پرستاری (رئیس کارگروه)
- کارشناس آموزش سلامت معاونت درمان دانشگاه (دبیر کارگروه)
- کارشناس آموزش به کارکنان معاونت درمان دانشگاه
- نماینده مدیران پرستاری مراکز تحت پوشش
- نماینده کارشناسان برنامه آموزش به بیمار بیمارستانها
- یک نفر از اعضای هیات علمی دانشکده پرستاری

اهداف کارگروه:

- ❖ ارتقاء سطح سواد سلامت بیماران و خانواده های آنان و توانمندسازی آنها در امر خود مراقبتی
- ❖ افزایش رضایتمندی مددجویان (بیماران و همراهان آنها)
- ❖ بهبود عملکرد کلیه فرایندهای آموزش به بیمار با استفاده از نتایج حاصل از ارزیابی های درونی و بیرونی
- ❖ پایش میزان پیشرفت اجرای برنامه های آموزش به بیمار بر اساس شاخص های وزارتی

رسالت کارگروه :

تلاش مستمر در جهت افزایش کیفیت و بهبود عملکرد بیمارستان در ارتباط با فرایند آموزش به بیمار از طریق استفاده بهینه از امکانات موجود

شرح وظایف کارگروه آموزش به بیمار ستادی آموزش به بیمار:

- ❖ برنامه ریزی در جهت ارتقا شاخص اثربخشی آموزش به بیمار
- ❖ تهیه ساختار هماهنگ جهت کلیه مراکز زیر مجموعه در حیطه آموزش به بیمار و خانواده
- ❖ ارتقای سطح علمی و توانمندسازی پرسنل پرستاری جهت ارائه خدمات آموزشی
- ❖ پایش مستمر برنامه آموزش به بیمار در کلیه مراکز تحت پوشش
- ❖ برنامه ریزی جهت اجرای دستورالعمل ها و رسانه های آموزشی لازم
- ❖ ارتقاء انگیزه پرستاران در ارائه آموزش به بیمار و خانواده
- ❖ تخصیص بودجه جهت خدمات آموزش به بیمار
- ❖ مشارکت فعال در اجرای برنامه های ملی سلامت در همکاری با دانشگاه

کارگروه های آموزش به بیمار در بیمارستان ها:

- ❖ کارگروه بیمارستانی
- ❖ کارگروه داخل بخشی

اعضای کارگروه بیمارستانی:

- ✓ رئیس بیمارستان به عنوان رئیس کارگروه
- ✓ مدیر داخلی بیمارستان
- ✓ مدیر خدمات پرستاری
- ✓ سوپروایزر آموزش سلامت به عنوان دبیر کارگروه
- ✓ سوپروایزر آموزشی
- ✓ نماینده سرپرستاران به تناسب بخش های فعال
- ✓ کارشناس مسئول فناوری اطلاعات
- ✓ مسئول روابط عمومی و رسانه بیمارستان

وظایف کارگروه بیمارستانی آموزش به بیمار:

- ❖ تدوین دستورالعمل "آموزش خود مراقبتی به بیماران در بخش های بالینی"
- ❖ شناسایی و تامین منابع ، امکانات و کارکنان مرتبط
- ❖ تایید و ابلاغ حداقل موارد آموزشی به بیمار در طول بستری توسط پزشک و سایر کارکنان بالینی
- ❖ تدارک منابع مالی و تسهیلات آموزشی مورد نیاز جهت آموزش به بیمار
- ❖ برنامه ریزی جهت تهیه محتوای آموزشی معتبر
- ❖ بررسی نتایج سنجش اثربخشی آموزش های ارائه شده به بیماران در بخش های بالینی ، اخذ تصمیمات اصلاحی ، تدوین و ابلاغ برنامه اصلاحی
- ❖ پایش اثربخشی اقدامات اصلاحی انجام شده در خصوص ارتقای برنامه های آموزش به بیمار
- ❖ ارتقای مستمر دانش و مهارت های آموزش از طریق برگزاری کلاس ها و کارگاه های آموزش به بیمار
- ❖ برنامه ریزی و فراهم سازی زمینه اجرای دستورالعمل های ابلاغ شده از معاونت درمان دانشگاه در خصوص آموزش به بیمار
- ❖ فرم گزارش عملکرد کارگروه در اختیار دبیر کارگروه قرار می گیرد تا در فواصل زمانی سه ماهه (فصلی) اقدام به تهیه گزارش از عملکرد کارگروه نماید.

اعضای کارگروه آموزش به بیمار داخل بخشی:

- ✓ رئیس بخش
- ✓ سوپروایزر آموزش سلامت
- ✓ سرپرستار بخش
- ✓ سوپروایزر آموزشی
- ✓ رابط آموزش بخش

زمان برگزاری جلسات کارگروه آموزش به بیمار

فاصله زمانی برگزاری جلسه	نام کارگروه	ردیف
هر سه ماه (فصلی)	کارگروه ستادی آموزش به بیمار	۱
هر سه ماه (فصلی)	کارگروه بیمارستانی آموزش به بیمار	۲
ماه‌یانه درون بخشی	کارگروه داخل بخشی آموزش به بیمار	۳

اقدامات لازم جهت ارتقاء اثربخشی فرایند آموزش به بیمار در بیمارستانها:

- ۱- تهیه و تدوین فرایندهای آموزش به بیمار
- ۲- تدوین دستورالعمل های خودمراقبتی برای بیماری های شایع و تهیه محتوای آموزشی استاندارد
- ۳- افزایش دسترسی بیماران به سایت آموزش به بیمار بیمارستان
- ۴- تدوین و اجرای برنامه عملیاتی ارتقا سلامت
- ۵- اجرای مدون برنامه های ترخیص ایمن بیمار
- ۶- تقویت سیستم انگیزشی پرستاران در حیطه آموزش به بیمار
- ۷- تشکیل کارگروه های آموزش به بیمار و ارسال گزارش فصلی عملکرد کارگروه به معاونت درمان
- ۸- تهیه و ابلاغ حداقل موارد آموزشی به بیمار به تمامی بخش ها
- ۹- تعیین نیازهای آموزشی بیماران در اولین ارزیابی و نیازسنجی به صورت فصلی از بیماران بخش ها، اولویت بندی، برنامه ریزی در جهت رفع نیازهای آموزشی
- ۱۰- تجزیه و تحلیل شاخص اثربخشی آموزش به بیمار و در نظر گرفتن اقدامات اصلاحی لازم، بررسی اثربخشی اقدامات اصلاحی، ارسال نتایج تحلیل به صورت فصلی به معاونت درمان